

RÉDACTION - REDAKCJA
ADMINISTRATION - ADMINISTRACJA
46, rue de la Charité, LYON
Tél.: Franklin 07-30
Ch. Postal: Lyon 628-06
ABONNEMENTS - ABONNEMENTS
1 mois 3 mois
28 fr. 75 fr.

WIARUS POLSKI

QUOTIDIEN POLONAIS

LUNDI
PONIEDZIAŁEK
22
FEVRIER 1943
LUTY
Dziś: Śl. Św. P.
Jutro: Piotra i Damaz.
PRIX
CENA 1 fr.

Directeur
Oyrector | Dr S. NAWROCKI

Rok 54^{em} Année. Nr. 45

W sprawie przymusu pracy Nowe podstawy Rady Krajowej Nadchodzą walki ostateczne

Vichy. — W związku z zarządzeniem przymusu pracy, na zasadzie ustawy z dnia 16 bm. wysunięto pytania, czy — i w jakich warunkach — powołani do

STREFA ZAREZERWOWANA NA POGRANICZU HISZPAŃSKIM

Vichy. — Na mocy ustawy z dnia 20 u. m. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych postanowiło utworzyć strefę zarezerwowaną na pograniczu Hiszpanii, w departamentach: Basses Pyrénées, Haute Garonne, Ariège, Pyrénées Orientales.

Dostęp do tej strefy jest zakazany dla wszystkich osób, bez względu na narodowość, o ile nie posiadają one specjalnego zezwolenia. Pobyt podlega wyszczególnionym w miejscowych zarządzeniach warunkom. Przepustek udzielają komisariaty policji lub najbliższe posterunki żandarmerii.

Uwagę publiczności zwraca się na ciężkie kary, jakie grożą za niestosowanie się do powyższych zarządzeń.

tej służby młodzi mężczyźni będą wysłani do Niemiec.

W sprawie tej wyjaśniono, iż w 1920 — 1921 i 1922, o ile są uznani za zdolnych fizycznie i nie podlegają zwolnieniu (jako studenci) — będą podzieleni na trzy kategorie o różnych przydziałach.

Do pierwszej kategorii zaliczą się tych, którzy pozostaną na dotychczasowym miejscu pracy, co dotyczy przede wszystkim młodych rolników, jak to było już poprzednio wyjaśnianym.

Do drugiej kategorii zaliczą się tych, którzy zostaną przydzieleni do określonego zajęcia we Francji, czy to w rolnictwie, czy też w przemyśle tutejszym, lub wreszcie w t. zw. „Chantiers de Jeunesse”.

Dla ostatniej kategorii część pracy, lub cały jej okres — odbędzie się w Niemczech. Odjazd tych młodych Francuzów do Rzeszy pozwoli w ten sposób na odciążenia zobowiązań przemysłu i innych działań gospodarki krajowej (w związku z zastępstwem jeńców przez robotników).

Vichy. — Jak już dołożono w poprzednim komunikacie, Rada Ministrów postanowiła przystąpić do reorganizacji Rady Krajowej, która będzie działała aż do ogłoszenia Konstytucji, przewidzianej w ustawie konstytucyjnej z 10. 7. 1940 roku.

W skład Rady Krajowej mają wchodzić prezesi rad departamentalnych, 16 delegatów b. wojskowych, 32 z Korporacji Chłopskiej, 32 z różnych dziedzin życia gospodarczego, 12 rzemieślników, 24 przedstawicieli kół umysłowych, 16 delegatów Imperium, 40 szczególnie zasłużonych obywateli i t. p.

Członkowie są mianowani za sadniczo na dwa lata, ale mogą być następnie ponownie powoływani.

Rada będzie zajmowała się rozpatrzeniem wszelkich zagadnień, jakie jej powierzy rząd, nie wyłączając projektów konstytucyjnych. Naczelnik Państwa wyznaczy daty i miejsca posiedzeń Rady, na wniosek Szefa Rządu.

Znaczenie nowej Rady polega na podwójnym jej charakterze. Z jednej strony jest ona zgromadzeniem przedstawicieli poszczególnych okręgów kraju, a z drugiej — różnych zawodów i grupowań gospodarczych, społecznych lub umysłowych.

Interesy rodzinne będą także reprezentowane, gdyż wśród pierwszych pięciu kategorii członków — winni być przedstawiciele licznych rodzin francuskich.

INTERNOWANI
MOGA APELOWAĆ DO SZEFA RZĄDU

Vichy. — Na mocy ustawy, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym, każda osoba, podlegająca internowaniu administracyjnemu, może się odwołać do Szefa Rządu, bez względu na to, jaką jest władza, która zarządziła internowanie, i bez względu na jej przyczyny.

Szef Rządu orzeka na podstawie opinii Komisji specjalnej, która zostanie powołana do rozpatrzenia odnośnych podań.

Z LYONU

Lyon. — Za znaczek N. 79 z karty ziemniaczanej można otrzymać po 1 kg kartofli, a znaczki 77 i 78 stracą swą wartość z dniem 23 b. m.

Poza tym przyznano po 60 gr. siera za znaczki po 20 gr. w cyfrach (z nadrukiem — 6 i 7) oraz za znaczek literowy FA, którego wartość także wynosi 20 gr.

Od 22 do 28 bm. odbywa się normalny przydział miesięczny kart żywnościowych według stałego porządku alfabetycznego.

Podania w sprawie dodatków dla licznych rodzin (od 5 dzieci w zwyz) winny być składane w głównych ośrodkach przydziału kart żywnościowych.

zasada uderzeń skoncentrowanych w pewnych punktach, wymaga również olbrzymich przygotowań.

Przyпуска się więc, iż obie strony już zasadniczo ustaliły nie tylko miejsca takich szturmów, ale też i czas ich rozpoczęcia. Uruchomienie tak wielu wszelkich środków, że nie sposób tego wyjaśnić swym czytelnikom charakterystyczne cechy dzisiejszych zmagania.

Jak słusznie zauważono — wojna obecna jest tak ogromną pod względem nie tylko obszaru i sił ludzkich, ale i różnorodności sprzętu, jak i różnorodności komunikacyjnych — że strategiczna

Dozwolona zawartość przesyłek rodzinnych

Vichy. — Po wprowadzeniu kilku zmian w obowiązujących przepisach ustalono takie warunki w tej sprawie:

Przesyłki rodzinne nie mogą przekraczać wagi 50 kg. Przesyłanie mogą być wyłącznie przez właścicieli ferm, dzierżawców gospodarstw rolnych, terenów myśliwskich lub rybnych. Adresatami mogą być tylko osoby prywatne, w żadnym zaś wypadku przemysłowcy lub handlowcy, wykorzystujący je dla swych przedsiębiorstw.

Na przesyłkach powinny być uwidocznione: adres i tytuł nadawcy oraz nazwisko i adres odbiorcy, nawet w takich wypadkach, gdy przesyłki powierzone są osobom trzecim. Wymienić tu należy również nazwę produktów, ich ilość i wagę. Zwolnieni od naklejek są jedynie przewoźnicy produkty w bagażu ręcznym.

Przytaczamy maksymalne ilości produktów, mogących wchodzić w skład przesyłek rodzinnych:

odpadki i flaki pochodzące z uboju rodzinnego — — — — — 1 kg.
świeże owoce i pestkowe, p o z a k asztanami, orzechami, suszonymi śliwkami — — — — — 10 „
kasztany, orzechy i śliwki suszone — — — — — 2 „
świeże jarzyny, poza ziemniakami, cebulą i

Wzmocnienie obrony Portugalii

Lizbona. — Mając na względzie przygotowanie narodu na wypadek wojny — rząd portugalski wydał dekret, organizujący siły robocze i produkcję dla celów zbrojenia armii.

Dekret upoważnia rząd do zmilitaryzowania wszystkich instytucji publicznych i prywatnych, jak — fabryki zbrojeniowe, poczta i telegraf, radio, transporty, kopalnie (a szczególnie kopalnie miedzi), centrale hydrauliczne, rozdzielnie paliwa płynnego, żegluga morska i rzeczna, porty, fabryki chemikali i środków spożywczych.

Pracownicy tych przedsiębiorstw będą uważani odtąd za zmilitaryzowanych wojskowo, bez względu na wiek czy płeć, a robotnicy cudzoziemscy zastąpieni zostaną przez Portugalczyków.

Przedsiębiorstwa transportowe

Odrzucenie planu Beveridge'a

Londyn. — Przytaczając wieksość głosów członków partii robotniczej, odrzucono plan Beveridge'a, który miał być podstawą finansową.

Część deputowanych, rekrutujących się z spośród konserwatywistów, uważa, że spowodowane realizacją tego projektu wydatki sprawdziłyby na kraj katastrofę finansową.

ciętnemu Brytyjczykowi podwyższenie jego stopy życiowej.

Opozycja przeciwko projektowi opiera się na krytyce jego podstaw finansowych.

Po zaznajomieniu się z wynikiem głosowania, odbyły się posiedzenia ministerialne, poświęcone tej kwestii, a ministrowie na leżący do partii zastanawiali się nad własną linią postępowania i ewentualną reakcją p. Churchilla, który w obecnej chwili niedomaga.

Możliwe, że ostatnie koncesje rządowe — takie, jak np. utworzenie ministerstwa ubezpieczeń społecznych, mają na względzie zgodzenie krytyki i uniknięcia rozłamu w łonie koalicji rządowej.

Plan Beveridge'a projektuje system obowiązkowych ubezpieczeń, opartych na podatkach i zagwarantowanych przez rząd. Przewiduje on ubezpieczenia wszelkiego rodzaju (od wypadków, choroby, bezrobocia, starości, śmierci, premie ślubne, za noworodków, rodzinne, ułatwienia szkolne), gwarantując przede

Pani Ciang-Kaj-Szek w Waszyngtonie

Waszyngton. — Jak wynika ze sprawozdań prasowych, pani Ciang-Kaj-Szek, małżonka kierownika Chin — skorzystała ze swego pobytu w Waszyngtonie, by zabrać głos na posiedzeniu Izby reprezentantów Stanów Zjednoczonych.

Pani Ciang-Kaj-Szek skierowała gorący apel do zebranych posłów, domagając się wzmoczenia pomocy dla Chin w związku z możliwością nowej wielkiej ofensywy japońskiej.

DEKLARACJA P. STIMSONA

Waszyngton. — W komeńtarzu do operacji rozgrywających się w Tunizji p. Stimson powiedział:

„Wiadomości nadchodzące z frontu wskazują, że Niemcy operują dwiema dywizjami motorowymi przeciwko nam, co przewyższa ilościowo znajdujące się tam oddziały amerykańskie. Walki trwają. Posuwanie się Niemców przybrało, według ostatnich doniesień, wolniejsze tempo”.

BANGKOK. — Rząd tajlandzki podał się do dymisji, która została przyjęta.

Na etapach tułaczki

ZAGADNIENIE DZIECI

Drugim wielkim zagadnieniem jest zagadnienie dzieci. Na Bliskim Wschodzie znajduje się w tej chwili około 15 tysięcy dzieci polskich. Większość przybyła z Rosji. Wiele bardzo jest sierot. Wymagania są ogromne, zwłaszcza w zakresie żywienia i opieki. P. Bańkiewicz mówi z prawdziwym wzruszeniem o głębokim patriotyzmie, wrobień, poczuciu obowiązku, które cechuje nawet najmłodszych. Lata tułaczki nie przeszły jednak bez ujmy dla umysłu. Nie tylko ciała, ale i dusze wymagają troskliwej opieki, a umysły — kształcenia.

Zagadnienia te zostały częściowo rozwiązane w Palestynie, gdzie t. zw. bałkańska emigracja, przy gorącej pomocy miejscowego społeczeństwa i władz, stworzyła szkoły początkowe dla najmłodszych, a szkoły zawodowe dla starszych. Te ostatnie znajdują się również na terenie Egiptu.

Również na uniwersytecie w Bejrucie są studenci Polacy.

Państwa przystąpiła kilka tysięcy polskich dzieci. Jej możliwości są jednak ograniczone. Problem opieki nad dzieckiem i oświaty dla dziecka musi być rozwiązany i na innych terenach, a więc przede wszystkim w Afryce Wschodniej.

(Dokończycie na str. 2ej)

W kilku wierszach

NICEA. — Policja ujęła dwu młodszeńszków, w chwili, gdy usiłowali zdjąć z jednego z tut. domów — metalowy piorunochron.

RZYM. — Na froncie wschodnim Niemcy używają nowego rodzaju czołgów, posiadających działą po 88 mm, umieszczone wewnątrz wieżyczek pancernych.

LYON. — Aresztowano niejakiego Jakuba Weissera, obywatela polskiego, kucharza — za nieposiadanie karty tożsamości obokrajowca i za używanie fałszywej karty tożsamości francuskiej. Brak nadruku „Zyd” oraz za zakup, przechowywanie i handel kartami żywnościowymi.

GUERET. — Za bezpodstawnie oszczerstwo skazano jedną z tut. mieszkanek na sześć miesięcy więzienia z zawieszaniem kary, 6.000 fr. grzywny oraz 5.000 fr. odszkodowania.

ASSOMPTION. — Generał Marinigo został wybrany na prezesa Paragwaju na okres od 1943 r. do 1946 roku. Głosowało za nim 85 proc. wyborców.

TULUZA. — Przy 32-bis, rue Valade, odbywają się codziennie przydziały dodatkowych kart żywnościowych dla licznych rodzin, ale sprawdzanie kart tytoniowych nastąpi dopiero po 1 marca b. r.

PARYZ. — Na rzecz Pomocy Krajowej odbędzie się wielka impreza, w udziałem najbiedniejszych gwiazdorów filmowych. Impreza ta ma się nazywać „Noc kina”.

GAP. — Koło La Chapelle-en-Valgodemard głowiono olbrzymiego orla z zapiętością skrzydeł 2 m. 15. Oddano go do wypchania do muzeum.

ZAMACHY W BULGARII

Sofia. — Prasa miejscowa ogłasza komunikat policji bulgarskiej, opisujący ostatnie wyczyny terrorystów miejscowych. Tak wiec 8 bm. został zabity antykomunistyczny działacz robotniczy, dnia 15 bm. — gen. Łukow, 16 bm. — jeden z agentów policyjnych itp. Obecnie policja bulgarska ma dowody, iż zamachy te zostały dokonane przez grupę komunistyczną, której celem jest tworzenie zaburzeń w opinii publicznej.

Wszystkich kategorii obowiązane są dawać pierwszeństwo transportom rządowym.

W razie możliwości wojny, rząd upoważniony jest do wprowadzenia cenzury pocztowej, telegraficznej i telefonicznej przez władze wojskowe lub policyjne, w porozumieniu z ministrem wojny. Będą one miały prawo ustalania formy i języków dozwolonych w korespondencji i ścisłania winnych, do kar więzienia włącznie.

PODPISANIE PAKTU IBERYJSKIEGO

Lizbona. — Prezydent Salazar i gen. Franco mają się spotkać w przyszłym miesiącu w Portugalii dla podpisania paktu bloku iberyjskiego.

Według dobrze poinformowanych kół politycznych Lizbony — pakt zawierać będzie zobowiązania natury ekonomicznej i politycznej.

Został on opracowany przez gen. Jordana, hiszpańskiego ministra spraw zagranicznych, podczas jego ostatniego pobytu w Lizbonie.

Będzie to pierwsze widzenie dwu mężów stanu po ostatnich odwiedzinach prezydenta Salazara w Sewilli, w wrześniu roku.

OPINIA TURECKA O STOSUNKACH SOWIECKO-SOJUSZNYCH

Ankara. — Oficjalne pismo „Ulus” pisze, że należy wątpić, aby po wojnie mogła trwać współpraca między Związkiem Sowieckim a państwami demokratycznymi.

Obecna ich wspólnota pochodzi jedynie z wymagań wojny. Roosevelt i Churchill wydają się skłonni do przypuszczenia, że po wojennej polityki Sowietów używa Statut Atlantyku, wiele jednak osób w Anglii i Ameryce. wątpi, aby można było polegać na obietnicach sowieckich.

Z komunikatów...

Z. S. R. R. ...

Berlin. — Na Kaukazie zachodnim i nad Kubaniem rozpoczęła się odwilż i dlatego odbywają się tylko walki lokalne. Nad Donem i koło Charkowa odrzucono nieprzyjacielskie ataki po bardzo ciężkich walkach. Lotnictwo bierze w nich udział. Nad jeziorom Ilmen — walki czołgów i artylerii oraz wielokrotne szturmy na linie niemieckie. Koło Leningradu i jeziora Ładogi nieprzyjaciół także usiłował przerwać front Rzeszy, ale bezskutecznie. Podczas przeciwnarciarstwa zniszczono wiekszy oddział sowiecki. Bombardowano z powodzeniem port i miasto Murmańsk.

ZACHÓD ...

Berlin. — Wczoraj eskadry bombowców R.A.F. atako-

QUO VADIS?

— Ja wejdę pierwszy! — rzekł.
— Pojdźcie za mną! — rzekł rozkazującym głosem Winycyusz.
I po chwili zmknął obaj w ciemnej uliczce.
Chilon skoczył do rogu najbliższej uliczki i jął wyierać z za węgla, czekając, co się stanie.

ROZDZIAŁ XXII

Winycyusz dopiero w sieni zgromadził całą trudność przedsięwzięcia. Dom był duży, kilkopiętowy, jeden z takich, jakich ty się budowano w Rzymie w widokach zysku z najmu mieszkań, zwykle zaś budowano tak pośpiesznie i łycho, że nie było niemal roku, aby kilka z nich nie zapadło się na głowy mieszkańców. Były to prawdziwe ulce, zbyt wysokie i zbyt wąskie, pełne komórek i zakamarków, w których gnieździła się ludność uboga, a zarazem nader liczna. W mieście, w którym wiele ulic nie miało numerów, one nie miały numerów; właściciele powierzały sobie komornego niewolników, ci jednak, nie obowiązani przez władzę miejską do podawania imion mieszkańców, częstokroć nie znali ich sami. Dopadać się o kogoś w takim domu, byłoby nieraz niemiernie trudne, zwłaszcza, gdy przy bramie nie było odźwiernego.

Winycyusz z Krotoneum przez długą, podobną do kuryrta sieni dostali się na wąskie, zabudowane z czterech stron podwórko, stanowiące rodzaj wspólnego dla całego domu atium, z fontanną w środku, której strumień spadał w kamienną misę, wmurowaną w ziemię. Przy wszystkich ścianach biegły w górę zewnętrzne schody, częścią kamiennymi, częścią drewnianymi, prowadzące do galerii, z których wchodziło się do mieszkań. Na dole były również mieszkania, niektóre zaopatrzone w drewniane drzwi, inne oddzielone od podwórka tylko za pomocą wełnianych, po większej części wyszczerzonych i podartych lub polatanych zasłon.

Godzina była wczesna i na podwórzu żywej duszy. Widocznie w całym domu spali jeszcze wszyscy, z wyjątkiem tych, którzy wrócili z Ostryanum.

— Co uczynimy, panie? — spytał Krotoneum, zatrzymując się.
— Czekajmy tu, może się ktoś zjawi — odrzekł Winycyusz.
— Nie trzeba, byś nas widziało na podwórzu.
— Lecz zarzekł się, że rada Chilonowa była praktyczna. Gdyby się miało kilkudziesięciu niewolników, można by obsadzić bramę, która zdawała się być jedynym wyjściem i przetrząsnąć wszystkie mieszkania, tak zaś należało odrzuć trafić do mieszkań Ligii, inaczey bowiem chrześcijanie, których zapewne w tym domu nie brakło, mogli ją ostrzedz, że jej szukają. Z tego względu było niebezpiecznym i rozmyślanym się obojętne osób. Winycyusz przez chwilę namyślał się, czy nie wrócić do niewolników, gdy wtem z pod jednej z zasłon zamykających dalsze mieszkania, wyszedł człowiek z siem w ręku i zbliżył się do fontanny.

Młody człowiek na pierwszy rzut oka poznał Urzusa.
— To Lig! szepnął Winycyusz.
— Czy mam zaraz polecać mu kości?
— Czekaj.
Urzus nie dostrzegł ich, albowiem stał w mroku sieni i począł spokojnie opłukiwać w wodzie jarzyny, napelniając sile. Widocz-

MIECZ I DYPLMACJA

JUTRO:

MIECZ I DYPLMACJA

— Ja wejdę pierwszy! — rzekł.
— Pojdźcie za mną! — rzekł rozkazującym głosem Winycyusz.
I po chwili zmknął obaj w ciemnej uliczce.
Chilon skoczył do rogu najbliższej uliczki i jął wyierać z za węgla, czekając, co się stanie.

TOWO Na etapach tułaczki

Tajemniczy Australijski

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Z pośród wszystkich niezwykłych historii Dalekiego Wschodu najdziwniejszą zapewne dotyczą zauleganego doradcy gen. Ciang - Kaj - Szeka. Ta romantyczna postać, stosunkowo mało znana opinii publicznej Zachodu, jest Mr. D. H. Donald — tajemniczy człowiek Chin. Nazwisko to jest przybrane i zapewne nie więcej niż pięciu Australijczyków wie, jak się on naprawdę nazywa.

Od zarania swej kariery, pracując w Chinach jako dziennikarz Mr. Donald podkreślał tradycyjną przyjaźń łączącą Australię i Chiny. To też w małych kawiarniach przy Campbell Street w Sydney — miejscu spotkań kupców chińskich — nazwisko jego jest równie dobrze znane, jak w Czangszy i w twierdzach chińskich.

Początek bieżącego stulecia za staję Donalda na terenie Chin. Sledzi on uwalnianie powstanie Bo kserów i detronizację Cesarzowej, przygląda się karierze młodego Pu-Ji, który obecnie jest cesarzem Mandżukuo, wreszcie wchodzi się jako wiewiór w długich jedwabnych szatach dokola rozlicznych pagód Świętego Miasta. Po latach, gdy Chiny, po wyścierających przemianach, nabrały nowych sił w oparciu o dawną tradycję — Donald zasymilował się, a prasa chińska nazywa go najwybitniejszym z cudzoziemców żyjących w Chinach. Wraz z Dr. Kungiem i wybitnym finansistą Sungiem, bratem żony Ciang - Kaj - Szeka — wchodzi Donald w skład najściślejszych doradców przywódcy Chin.

Donald urodził się w roku 1874 w Nowej Południowej Walii, w rodzinie wybitnych inżynierów. Kształcił się w Cooperwull Academy, potem pracował w redakcjach różnych czasopism australijskich, a w roku 1902 został wicedyrektorem „China Mail”. Polubił Chiny i pozostał w nich jako dyrektor zarządzający „China Mail” do roku 1910.

W międzyczasy wybił się jako doskonały korespondent wojenny w wojnie rosyjsko - japońskiej, a następnie jako autor w „New York Herald” artykułów o rozbiću floty rosyjskiej i tragedii w Port Arthur.

W roku 1911 Donald założył własne biuro prasowe w Pekinie, gdzie od r. 1915 redagował „Far Eastern Review”.

W tym czasie zrozumiał on, że nie sentyment czy ostrożność nakazuje najpoważniejszym firmom brytyjskim w Japonii i Singapurze powierzać kierownictwo stanowiska Chińczykom, lecz że powodem tego jest wrodoży i wydoskonalony przez ponad tysiątletnią tradycję zmysł finansowy Chińczyków. Stwierdziwszy to, Donald zaczął współpracować z chińskim Ministerstwem Skarbu, następnie zaproponował założenie Biura Badań Ekonomicznych, upaństwowionego w roku 1928.

W roku 1928 marszałek Ciang - Hsueh - Liang zaprosił go do pomocy w oparowaniu sytuacji w Mandżurii. Po wykonaniu tego zadania Donald towarzyszył marszałkowi w podróży do Europy. Od tego czasu stał się stałym najściślejszym doradcą także marszałka Ciang - Kaj - Szeka. Gdy ten ostatni został w r.

ZAGADNIENIE UCHODZCÓW CYWILNYCH

I tutaj, podobnie jak w zagadnięciach poprzednio wyłożonych, istnieje znaczna rozpiętość potrzeb. Inne potrzeby narzuca Iran, będący stacją o charakterze w zasadzie przejściowym, inne Palestyna, gdzie uchodźcze życie weszło już w stan pewnej stabilizacji, a inne wreszcie dziwniejsze Tanguanyki, Ugandy czy Kenji. Tam troska polskiego uchodźcy nie jest wcale się w hurł nieswobodnego życia, jak w Palestynie czy Syrii; w dalekiej Afryce musi on wyrębywać ścieżki swego życia dosłownie w puszczy.

Planowane jest jednak osiągnięcie możliwie wysokiego doboru i samowystarczalności polskich osiedli. W zakresie żywnościowym nie jest to rzecz trudna. Ziemia Afryki jest niezwykle urodzajna, a poważny procent przebywającej tam ludności polskiej jest pochodzenia rolniczego. Odwieczny pęd do roli już stworzył pierwsze ogródki, każda przewróciła skiby pod pola uprawne i stworzyła zaczątki hodowli. W osiedlach projektowane są kościoły i ochronki, szpitale i świetlice, szwalnie i różnego rodzaju warsztaty.

Do tego wszystkiego potrzeba jednak dwóch zasadniczych rzeczy: fachowców i narzędzi. I tutaj znowu, podobnie jak w zagadnięciach propagandy i oświaty, rozwiązaniem zależy od koordynacji i planowości działań. Bo tylko w ten sposób można osiągnąć teń cel, że wreszcie tkacki, czy zgotła maszyną do szycia, zbedna np. w Palestynie czy Syrii, stanie się skarbem w Ugandzie, lub uniknie się takich paradoksów, że jakies osiedle w Kenji mieć będzie dwóch lekarzy — których brak, nawiasem mówiąc, daje się odczuć szczególnie w Afryce — a Tanguanyka nie będzie miała żadnego.

SPRZYJAJĄCE WARUNKI

Istnieją warunki, sprzyjające rozwiązywaniu rozlicznych zagadnień, jakie stoją przed naszym uchodźstwem — mówi p. Banaczyk.

Wymienie tu należy w pierwszym rzędzie wielkie zalety charakteru Polaków. Lata przeżyte w Rosji wyrobiły z ich dusz najpiękniejsze odczucia. Wyrobiły gotowość poświęceń, bezinteresowność, karność wewnętrzzną. Jeżeli dodać do tego przyrodzoną Polakom inicjatywę

1936 uwięziony w Sian przez wojsko Ciang Hsueh Liang, Donald wraz z żoną marszałka dokonał zuchwałego i ryzykownego czynu: porwał go z niewoli. Po powrocie Ciang - Kaj - Szeka z niewoli niezwykle pozycja Donalda w Chinach osiągnęła swój szczyt. Wkrótce otrzymał on od rządu najwyższe możliwe odznaczenia. Ciekawe jest, że po mimo tak długiego pobytu w Chinach Donald nie nauczył się zupełnie języka tego kraju i wszystkie rozmowy przeprowadza przez tłumaczy.

Wobec szybkiego rozwoju przemysłu — warto było sobie zadać pytanie — do czego to prowadzi, i czy nadmierna produkcja nie wywołata zgrzytu w harmonijnym rozwoju gospodarstwa kraju. Postąpiono jednak odwrotnie. Ponieważ rolnictwo dawalo mniejsze zyski i można było sprwadzać z zagranicy to, czego nam brakowało wewnątrz kraju, w związku z nadmiarem fabrykatów, zdecydowano się na uprzemysłowienie kraju. Nięszczęście chcieli, że i inną narody stanęły na tym samym punkcie widzenia, wobec czego nadszedł dzień, w którym wy miana stała się coraz trudniejszą. Stąd powstało bezrobocie, a za nim pochód nędzy. W okresie tym uisę się wyłudniały i powoli zamierały. Nie należy się więc dziwić, że nie mogą one dziś własnymi środkami zaspościć ogromnych potrzeb miast. Przeżywanie trudności daje realniejszy poglad na życie. Uuy-pukajają to, czego nie powini byćmy nigdy zapomnieć, a mianowicie: że trzeba najpierw wyciągnąć z własnej głębi wszystko, co potrzebne dla życia, nie licząc nadto na zagranicę”.

Ambicje rosyjskie... „L'Effort”:
„Stalin jest w trakcie prowadzenia równoczesnej wojny narodowej i rewolucyjnej. Ambicje jego na najbliższą meę są znane: odzyskać utracone terytoria, z państwami bałtyckimi i ziemiami polskimi (zajętymi w 1939 roku) utwócić, która prowadzić od trzech lat skuteczną walkę dla obrony swej ziemi i niepodległości. Posunę się ku zgłębieniu kopalnianym Szwecji i portom Narwiku i Pelsamo w Norwegii. Wchłonąć żywność, ziemie i pola naftowe rumuńskie, powracając tym samym do płałow z 1941 roku. Siegnąć poprzez Bułgarię na Balkany, urzęczy wistniając w ten sposób dawne marzenia carów o posiadaniu Konstantynopola i cieśniny Dardaneelskich. Oczepistym jest, że interwju rosyjskie, tureckie i anglo-saskie nie idą w parze na Srednim Wschodzie, i że kwestia cieśniny jest wciąż bardzo aktualna”.

DO Pp. ABONENTOW OPASKOWYCH
Przy zmianie adresu prosimy o nadsyłanie starej opaski oraz 2 fr. — w znaczkach pocztowych — na koszty nowej listy adresowej.
Administracja.

Imp. de la PRESSE LYONNAISE 16, rue de la Charite, LYON (Rhodé) Le gérant: R. BOCHER.

wę i gospodarkość, otrzymamy materiał ludzki, który w najgłębszych puszczach Afryki nie zginie, lecz w nich się wybię. Dalszym, sprzyjającym warunkiem jest wielka przychylność jaką okazują Polakom zarówno władze miedzowowe, jak i miejscowa ludność.

Palestyna nie jest wyjątkiem. Wiele przyjaźni i opieki okazują Polakom również spotężnieniu i władze Iranu. W Egipcie, gdzie w tej chwili niewiele tylko Polaków zostało, trwają żywe i najlepsze wspomnienia.

Polacy potrafili zdobyć sobie przyjaźń nawet w dalekiej Tanguanyce, Ugandzie i Kenji. P. Banaczyk mówi nam o rozmowach z gubernatorem Kenji: swą karnością, organizacją, czystością, zapobiegliwością Polacy otworzyli sobie nie tylko granice ale i serca Afryki.

Do tych sprzyjających warunków, stworzonych przez czuwość, należy jeszcze dolać warunki przyrody, która Polaka w Afryce darzy pięknym klimatem i urodzajną ziemią.

Konieczne jest zwłaszcza, jak to p. Banaczyk wielokrotnie podkreślał, stworzenie dla Bliżniego i Południowego Wschodu wspólnego ośrodka, dyktującego całokształtem akcji pomocy i opieki, oraz koordynującego ją.

Ważnym jest wszystkim rolnikom, że zboże, zasiane zbyt późno na wiosnę, nie daje plonu. Już w 1857 roku pewien botanik amerykański zauważył, że zboże ozime, które kłękowało i przechowywane było w chłodzie do wiosny, dawalo dobry plon pomimo spóźnionego zasiewu.

W kilku wierszach

BUENOS-AIRES. — Gwałtowny pożar zniszczył około 200 km. lasu na pograniczu Chile. Są poważne szkody w bydłe i zabudowaniach.
WASZYNGTON. — Dyplom doktora praw k. c. uniwersytetu katolickiego w Waszyngtonie wręczone p. W. Sikorskiemu.
PARYŻ. — U jednego z rzemieślników odkryto skład wszelkich produktów, a m. inn. 2 tony cukru, 1000 puszek z konserwami, 350 kg. konfitur, 600 kg. fasoli suchej i t. p. W ciągu kilku miesięcy spekulował zarobił kilka milionów fr.
BERLIN. — Zaprzeczono urzędowo pogłoskom o rzekomym ządaniu Rzeszy odstąpienia baz na Balearach przez rząd hiszpański.
PARYŻ. — Z okazji świąt wielkanocnych Czerwony Krzyż Francuski przygotuje dwa pociągi specjalne dla dzieci (od 3 do 15 lat), udających się do swych rodzin poprzez linię demarkacyjną.
VICHY. — W obecności Ministrów — p. premier Laval przyjął na dłuższym posuchaniu prefektów okrotych strefy nieokupowanej. Omawiano sprawy, poruszone na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów.
LOZANNA. — Komisja Kulturalno-Oświatowa low, polskiego urzędzła zebranie dla swych członków, w niedzielę dn. 31 stycznia w sali Tea Room du Grand Chêne, na którym przy licznym udziale członków wylosował odczyt p. Dr. St. Liberek.
VICHY. — P. Damand, Sekretarz Gen. Milicji Francuskiej, streścił w przemówieniu radiowym zasady i cel utworzenia tej organizacji, przeznaczonej przede wszystkim do uratowania kraju od niebezpieczeństwa komunizmu.
VICHY. — Wydano dekret wykonawczy do ustawy z dnia 19. 10. 1942 r. w sprawie ograniczenia liczby studentów medycyny.
SOMIA. — Policja znajduje się na tropie morderców gen. Eukowa. Są to zawodowi terrorki, znajdujący się na usługach wrogoego kraju.

HUMOR

Szczęśliwy małżonek
— A jak się ma twoja żona?
— Już jej kilka miesięcy nie widziałem.
— Zadzroszczę ci!
Wytrzymały
— Wyobraź sobie, dziś rano, kiedy jechałem do biura, w tramwaju był taki tłok, że przez całą drogę musiałem stać na jednej nodze...
— Na szczęście noga ta nie była moja...
Na marginesie
Ojciec opowiada małemu Francisowi legendę o świętym Marcynie, który odciał połowę swego piaszcza, aby przykryć biednego.
— Widzisz synku, jakie dobre serce miał św. Marcin...
— Tak, ale ciekaw jestem, co powiedziała jego żona, gdy wrócił do domu z uciętym piaszczem!...

150 inżynierów włoskich określa Niszczycielskie działanie bomb

Rzym. — Pragnąc należycie zorganizować obronę ludności cywilnej przed nalotami nieprzyjacielskimi — rząd włoski utworzył komitet techniczny, składający się z 150 inżynierów, którzy złożyli ostatnio cję kawy raport z wyników bombardowania Mediolanu.

Chodziło tu o ustalenie metod reorganizacji sieci schronów me diolańskich, które w liczbie około 30.000 zapewniają ludności ochronę przed bombami powietrznymi.

BOMBY SPADAJĄ Z UKOSA

Pierwszym z wniosków odpowiednich dochodzeń technicznych jest stwierdzenie, iż właściwie żadne z piętér nie jest bardziej bezpiecznym od innych, gdyż przy bombardowaniu z wysokości od 2.000 m. pociski nie spadają prostopadle, lecz z ukosa. Lepiej np. przebywać w pokoju, położonym przy zbiegu dwu murów zewnętrznych, należy jednak uniknąć mieszkań, znajdujących się przy rogu ulicy.

Najbardziej niebezpieczne są bomby z opóźnionym wybuchem, bo pękają dopiero po wdarciu się wewnątrz domu i wycyniają największe szkody. Ciężkie bomby (do czterech ton) wbijają się aż w ziemię i wtedy tracą nieco ze swej sily.

Nowe metody zasiewu zbóż

Paryż. — Niezwykle doniosłe wyniki dla rolnictwa przyniosła metoda dążąca do przyspieszenia formowania się kłosa w zboż, co pozwala ziarnu kłękować w niższej temperaturze.

Ważnym jest wszystkim rolnikom, że zboże, zasiane zbyt późno na wiosnę, nie daje plonu. Już w 1857 roku pewien botanik amerykański zauważył, że zboże ozime, które kłękowało i przechowywane było w chłodzie do wiosny, dawalo dobry plon pomimo spóźnionego zasiewu.

OD REDAKCJI

Do M. S., autora (ki) wiersza „Z pożegnania”. — Za umieszczenie wiersza nie przyjmujemy pieniędzy. Nadesłany przez Pana wględnie Panią wiersz nie nadaje się do druku. Nadesłane 50 fr. wobec braku nazwiska i adresu — przesyłamy na paczki dla jeńców.

Na listy bez pełnego podpisu i adresu czyli anonimowe, zasadniczo nie odpowiadamy ani nie drukujemy prac autorów nie podających do wiadomości Redakcji nazwiska i adresu.

Suszenie jarzyn

Vichy. — Ze względu na znaczne oszczędności w przechowaniu i transporcie — Urząd Aprowizacji zorganizował kilka suszarni jarzyn i produkty te widnieją już w oknach sklepowych.

Różnica wagi i objętości pomiędzy świeżymi a suszonymi jarzynami jest znaczna, a kurczenie się jarzyn uzaledniożone jest od ilości zawartej w nich wody.

Można przetransportować ty
125 gr. suszonego mięsa = 750 gr. mięsa świeżego;
125 „ jajeł w proszku = 10 dużych świeżych jaj;
125 „ mleka w proszku = 1 1/4 litra mleka świeżego;
125 „ suszonych kartofli = 1 kg. świeżych ziemniaków;
125 „ suszonej kapusty = 2 1/2 kg. świeżej kapusty.

Czy chcesz mieć powodzenie w życiu? A więc poznaj swój charakter!

PAN JAN W. M. — Zgymnił Freud, profesor Uniwersytetu wiedeńskiego, a specjalista w dziedzinie chorób nerwowych, przyjął i zebrał swoich pacjentów słowami: „Nerwów nie ma. Jest tylko bądź silna wola bądź bądź woli. Proszę o tym pamiętać, a Pańskie niedomagania albo znikną albo się wzmogą”. Rzecz znamienna, że wielu z pacjentów tego wielkiego lekarza na całe życie czuło się lepiej po jego rozmowach, przytoczonych powyżej. Oczwista, że znakomity lekarz działał sugestyjnie, oddziałując swoja silną wola na małe w tym wypadku odporne chorego. Ten podawał się sugesti lekarza, w którego wiedzę odczytali bezspornie wierzyli. Sugestia bowiem, to jest wpływ psychiczny jednej osoby na drugą, działa tylko w takim wypadku, gdy ta pierwsza osoba umie narzucić swoją wolę, swoje poglądy, a nawet swoje sympatie i antypatie tej drugiej osobie. Człowiek sugestiwny musi zatrząść całkowicie lub częściowo (w pewnej dziedzinie) własną wolę, a także i zatrząść zmysł krytyczny. Piszący te słowa obserwował kilkakrotnie sposób udzielania rad, praktykowany przez tę znakomitą lekarską. Przede wszystkim profesor nakazywał pacjentowi napisać do woli na głowę na papierze nieliniowym stalówka kilka zdań. Następnie

to też ostatnio używa się do tych pocisków hamujących ich spaddek spadochronów.

UDUSZENIE SIĘ LUB ZALEW

Jeśli chodzi o schrony, to oczywiście, w razie spadnięcia bomby bezpośrednio — mało jest nadziei na ratunek. Zdarza się to jednak stosunkowo rzadko. Bardziej częstym i niebezpiecznym jest walenie się o kolicznych domów i zasypianie ludzi, którzy wtedy ulegają uduszeniu, o ile na każdego z nich nie przypada choć po 1 m. sześciennym powietrza. Niebezpiecznym jest też ew. pęknięcie rur wodociagowych, co może spowodować zalanie piwnicy.

Dziwnym jest fakt, iż żelazne okiełnice magazynów raz są wzięte do wnętrza, a drugi raz — wysunięte na zewnątrz, niekiedy zresztą w tym samym oknie. Po zbadaniu sprawy okazało się, iż po naporze powietrza w chwili wybuchu, następuje gwałtownie próżnia (działając dwukrotnie na okoliczne okna, których zasłony nieraz ukladają się, w przecieciu, w formę litery „S”).

DŁA ROLNIKÓW

Pożytek z hodowli baranów

Rozwinięciu hodowli baranów miałyby wielkie znaczenie dla gospodarstwa francuskiego — z dwojakich powodów: zaopatrzenia kraju tak w produkt mleśny jak i w surowiec wełniany dla przemysłu tekstylnego.

Widoczna pożyteczność tej hodowli była jednak hamowana od połowy dziewiętnastego wieku ze względu polityki ekonomicznej. Ilość pogłowia baraniego, która przekraczała 33 miliony w 1852, spadała stopniowo, kurcząc się do 10 milionów głów w 1930. Tak więc w przeciągu stulecia ilość baranów spadła o 2/3.

Dziś chodziliby o tendencje od wrotną, a zapewne ziemie Francji mogłyby wykarmić tę samą liczbę pogłowia baraniego, co i w 1852 roku.

W każdym razie rozporządza Francja w półn. Afryce wielkimi obszarami, doskonałe nadającymi się do chowu baranów. Trzeba jednak rozwinąć zainteresowanie hodowców w tym kierunku.

Przewidział to w swoim czasie p. Voreux, b. dyrektor urzędu tekstylnego w Lille, który opracował projekt utworzenia w Algierii i Tunizji 500 nowoczesnych urzędowych ferm hodowli baranów, obliczając ich pogłowia na 1 milion.

SOUSZCENIE JARZYN

Vichy. — Ze względu na znaczne oszczędności w przechowaniu i transporcie — Urząd Aprowizacji zorganizował kilka suszarni jarzyn i produkty te widnieją już w oknach sklepowych.

Różnica wagi i objętości pomiędzy świeżymi a suszonymi jarzynami jest znaczna, a kurczenie się jarzyn uzaledniożone jest od ilości zawartej w nich wody.

Można przetransportować ty
125 gr. suszonego mięsa = 750 gr. mięsa świeżego;
125 „ jajeł w proszku = 10 dużych świeżych jaj;
125 „ mleka w proszku = 1 1/4 litra mleka świeżego;
125 „ suszonych kartofli = 1 kg. świeżych ziemniaków;
125 „ suszonej kapusty = 2 1/2 kg. świeżej kapusty.

Czy chcesz mieć powodzenie w życiu? A więc poznaj swój charakter!

PAN JAN W. M. — Zgymnił Freud, profesor Uniwersytetu wiedeńskiego, a specjalista w dziedzinie chorób nerwowych, przyjął i zebrał swoich pacjentów słowami: „Nerwów nie ma. Jest tylko bądź silna wola bądź bądź woli. Proszę o tym pamiętać, a Pańskie niedomagania albo znikną albo się wzmogą”. Rzecz znamienna, że wielu z pacjentów tego wielkiego lekarza na całe życie czuło się lepiej po jego rozmowach, przytoczonych powyżej. Oczwista, że znakomity lekarz działał sugestyjnie, oddziałując swoja silną wola na małe w tym wypadku odporne chorego. Ten podawał się sugesti lekarza, w którego wiedzę odczytali bezspornie wierzyli. Sugestia bowiem, to jest wpływ psychiczny jednej osoby na drugą, działa tylko w takim wypadku, gdy ta pierwsza osoba umie narzucić swoją wolę, swoje poglądy, a nawet swoje sympatie i antypatie tej drugiej osobie. Człowiek sugestiwny musi zatrząść całkowicie lub częściowo (w pewnej dziedzinie) własną wolę, a także i zatrząść zmysł krytyczny. Piszący te słowa obserwował kilkakrotnie sposób udzielania rad, praktykowany przez tę znakomitą lekarską. Przede wszystkim profesor nakazywał pacjentowi napisać do woli na głowę na papierze nieliniowym stalówka kilka zdań. Następnie

Psycholog.

Powiekszenie uprawy roślin oleistych

Vichy. — Jak już donosiliśmy pokrótce, Dziennik Urzędowy ogłosił zarządzenia, dotyczące uprawy roślin oleistych, która może być nakazana zgóry rolnikom, według ustalonej w każdym poszczególnym wypadku skali.

Wszyscy producenci tych roślin zobowiązani są do złożenia w odnośnych merostwach deklaracji, określających wymiary uprawianego w ten sposób obszaru i zebranych ilości. Składający deklaracje będą mieli prawo do zachowania odpowiedniej ilości ziarna na następny okres. Z dniem 1 września 1943 pozabawieni oni zostaną przydziału kuponów tłuszczowych, ale zato korzystać mogą z następujących przywilejów:

- 1) przy dostawach rzepaku, maku i ryceiny w wysokości 5 centnarów — po 6 kg. oleju za centnar;
- 2) przy dostawach od 5 do 10 centnarów włącznie — za każdą taką ilość — po 5 kg. oleju za centnar;
- 3) za każdy dodatkowy centnar — po 4 kg. oleju;
- 4) Producenti białej i czarnej gorczycy i słoneczników otrzymują przy dostawach do 5 centnarów włącznie — po 4 kg. oleju.

PROBLEMY BALKANSKIE

Stokholm. — Dzienniki tuł. omawiają sprawę zw. utworzenia drugiego frontu, a np. dzieńnik „Stockholms Tidningen” twierdzi, iż „Stalin, uważając Balkany za sferę wpływów sowieckich, nie chce, by sojusznicy tu właśnie otwierali drugi front”.

„Jest więc obecnie okazja do sprawdzenia, czy państwa anglosaskie opuszczą Balkany na rzecz swego sowieckiego sojusznika, czy też same mają zamiar tu się uśadowić”.

TRADYCJE ŚLUBNE

Z SAINT - DENIS
Paryż. — Cztery tradycyjne śluby miały miejsce w przeszłym tygodniu w St. Denis. Oblubienicami były sprzedawcy róż. W obchodzie ślubnym nie brakowało nic z dawnych tradycji: ani przemówienia mgra i upomniku rady miejskiej, ani orkiestry symfonicznej, która brała udział w ceremonii ślubu cywilnego i organów w kościele, ani szklanki wina w biurze dobroczynności.

A mijski poborca podatkowy, wykonyjący testament ofiarodawcy, p. Belloy de Frañcières, wręczył po 4 tys. franków nowożeńcom na założenie gospodarstwa.

Stosownie do zwyczajów — wszystkie oblubienice wystąpiły w białych strojach ślubnych, i welonach, z pięknymi białymi bukietami. Jedną z nich na wet miała pięknie upięty welon tiulowy, zakończony koroną, niesiony z całym poszanowaniem wraz z trenem sukni przez ślicznego družbę — pafia.

OGŁOSZENIA

Zgłaszający się na ogłoszenia winni waczyć do listu kopertę ofrankowaną wówczas, gdy w rachubę wchodzi przekazanie listu.

POSZUKUJECIE ?
Rodzin. Znanych
CHCECIE SPRZEDAĆ ?
Przedmioty, Gospodarstwa, Domy, ODDAC W DZIERŻAWĘ ?
ogłosze o tym w „WIARUSIE POLSKIM”
a z pewnością będziecie zadowoleni. Jedna linia ogłoszeniowa kosztuje 1 fr. Najmniejsze ogłoszenie za jeden raz 25 fr. — 1 raz 60 fr.
Blizszych informacji na każde żądanie udzieli Administracja „Wiariusus Polakowski”. — Na odpowiedź należy założyć znaczek pocztowy za 1 fr. 50.

RZECNE
Poszukuje od zaraz
MALZENSTWA do pracy w gospodarstwie, wymagana umiejętność obchodzenia się z bydłem. Odpowiedzi należy kierować do DANGUY Michel — à Lessac (Charente (z.n.o.)) (VISA O.R.T. N. 3987).

Czytelnikowi
zamieszkałym w Szwajcarii
prosimy zwracać się we wszystkich sprawach związanych z „Wiariusus Polakowski” do naszego przedstawiciela pod następującym adresem:

Mr. Dr. Liberek
Chamblandes-Dessus N° 33 b.
LAUSANNE — Suisse.
Tam również można uskutecznić wpłaty za prenumeratę naszego pisma, która wynosi:
na 1 miesiąc 3 fr. szwajc.
3 miesiące 8 fr. szwajc.

DO Pp. ABONENTOW OPASKOWYCH
Przy zmianie adresu prosimy o nadsyłanie starej opaski oraz 2 fr. — w znaczkach pocztowych — na koszty nowej listy adresowej.
Administracja.

Imp. de la PRESSE LYONNAISE 16, rue de la Charite, LYON (Rhodé) Le gérant: R. BOCHER.